

Variawet

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0041216/2018-08-01>

Onderwijs aan leerlingen die vanwege
psychische of lichamelijke
beperkingen/problemen niet of niet volledig naar
school kunnen

+

•

○

Variawet?

Madeleine heeft migraine. Ze kan soms ineens enorme hoofdpijn krijgen, wordt misselijk en verdraagt dan geen geluid of licht. Om die reden komt ze ten minste een keer per week niet naar school of gaat tijdens de schooldag naar huis.

Variawet?

- Achmed heeft met voetbal een zeer gecompliceerde beenbreuk opgelopen. Hij moet een operatie ondergaan en daarna een aantal weken revalideren. Die revalidatie vindt plaats via dagbehandeling bij een revalidatiecentrum.

+

•

○

Variawet?

Tom ontwikkelt ernstige angstklachten. Hij raakt overprikkelt in de drukke klassituatie en heeft steeds meer moeite om naar school te gaan. Hij komt de laatste tijd vaker niet dan wel.

+

•

○

Variawet?

- Jayden vertoont al langer onbegrepen gedrag in de klas. Dat gedrag leidt regelmatig tot veel onrust en soms zelfs situaties waarin de stoelen en bloempotten door de klas vliegen. Ouders van andere leerlingen klagen bij de directeur en willen dat de school ervoor zorgt dat ‘dit wordt opgelost’.

Wanneer is variawet van toepassing?

NIET als het verzuim het gevolg is van;

- Ziekte (chronisch vermoeidheidssyndroom of een andere aandoening op medische grond)
- Noodzakelijk medisch of paramedisch geïndiceerde behandeling

De categorie leerlingen waarvoor onderwijstijdverkorting kan worden aangevraagd is geen duidelijk afgebakende groep. De inspectie noemt als voorbeeld leerlingen die kampen met een fobie, eetstoornis of autisme.

Tool: keuzehulp

Weet u niet zeker of u een aanvraag afwijking onderwijstijd moet doen voor uw leerling? Onze keuzehulp helpt u hierbij.

Leerling in het speciaal onderwijs

Nee [Terug](#)

Gaat het om een leerling die:

- tijdens schooltijd een noodzakelijke (para)medische behandeling buiten school krijgt?
of
- om medische redenen niet volledig kan deelnemen aan het onderwijsprogramma? Hieronder vallen zowel lichamelijke als psychische aandoeningen.

Let op: Niet alle psychische aandoeningen worden gezien als medische reden. Twijfelt u hierover? Laat ouders of de meerderjarige leerling dit navragen bij de [\(para\)medisch behandelaar/arts](#)

Ja

Nee

+
•
○ Bij twijfel
tussen
ziek of
'categorie
D'

(Tekst site van de inspectie van het onderwijs)

Twijfelt u tussen B-categorie of D-categorie?

In de praktijk kunnen zich situaties voordoen waarbij de keuze tussen de B-categorie en de D-categorie niet eenvoudig is. Bij twijfel tussen deze 2 categorieën is het advies om voor de D-categorie te kiezen, omdat in deze gevallen een ontwikkelperspectief wordt opgesteld waarin het bevoegd gezag van de school onderbouwt waarom de afwijking van de onderwijstijd noodzakelijk is en welke ondersteuning wordt geboden.

Voorwaarden verbonden aan de aanvraag. :

- Instemming ouders/verzorgers
- Verklaring van deskundige
- Ontwikkelingsperspectief (OPP)

De deskundige

- Kan zijn: psychiater, psycholoog, orthopedagoog, kinderarts.
- Mag betrokken zijn bij behandeling

Het Ontwikkelingsperspectief (OPP)

[Ontwikkelingsperspectief opstellen en registeren | Samenwerkingsverbanden passend onderwijs | Inspectie van het onderwijs](#)

Dit OPP moet aan dezelfde voorwaarden voldoen als een OPP ingeval van een extra ondersteuningsbehoefte.

Dus: op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het OPP, bevorderende en belemmerende factoren, uitstroomperspectief, instemming ouders met het handelingsdeel

Daarnaast:

- reden voor aanpassing onderwijstijd
 - periode van aanpassing (max. een schooljaar)
 - ingroeiplan naar volledige deelname
 - vormgeving van het onderwijs
 - evaluatiemomenten
-
- Let op: vanaf 1 augustus 2025 heeft de leerling inspraak

Specifiek voor het Voortgezet Onderwijs

- Voor spreiding van het eindexamen of afwijking van het PTA kan geen beroep worden gedaan op de Variawet.
- De examenstof en exameneisen zijn voor alle leerlingen gelijk. Daarin zijn geen aanpassingen mogelijk.
- Examenfaciliteiten (zoals spreiding van het eindexamen of afwijking van het PTA) moeten worden geregeld zoals omschreven op het Examenblad.
- Spreiding van examen over twee jaar mogelijk bij ziekte of langdurige afwezigheid

Evaluatie en monitoring

- Regelmatige evaluatie voortgang
- Bijstelling waar nodig
- Focus op ontwikkeling
- Streven naar volledige deelname

Procedure

1. Verzamelen documentatie
2. Opstellen OPP, samen met ouders.
3. Instemming ouders handelingsdeel
4. Aanvraag via ISD en registratie OPP in het ROD
5. Start aangepast programma
6. Regelmatige evaluatie